

TORONTAI

Ára
1
Din

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vel Beeskerek, Obilityeva (Zapolya) u. 1
Telefonszámok:
Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 2
Sürgöncyim: Torontál, Veliki Beeskerek

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő:
Dr. MARA JENŐ

Az előfizetés ára:
Egész évre 300 D | Negyedévre 75 D
Félévre 150 D | Havonta 50 D
Hirdetések díjszabás szerint
Megjelenik naponta délben

Ára
1
Din

Az olasz kamarát trónbeszéddel nyitották meg

Róma, máj. 25.

Május 24-ikén, a hadüzenet évfordulóján Viktor Emmánuel király trónbeszéddel nyitotta meg a törvényhozás új ülészeit.

Az utvonalon, amerre a király ment, hater ezer katona állott fel, a házak lobogódiszba öltöztek. Az ülésterem innepi köntösben volt, a miniszterek helyén piros selyemű aranyozású trónszék volt elhelyezve. Ezen az állami szertartáson megjelent a trónörökös is, aki most lett nagykorú.

A trónbeszéd mindenekelőtt üdvözlö a hadsereget és köszönetet mond neki munkájáért, amely a nemzet dicsősége és Olaszország jövő fejlődésének záloga. Különösen az aviatiká magasztalja, a melyet fejleszteni kíván.

Külföldi tekintetben kiemeli, hogy miután az ország katonailag meg erősödött, gazdaságilag helyreállt, annál nagyobb figyelmet fordíthat a nemzetközi kérdésekre. Olaszország nem lehet fegyvertelen, ha fölfegyverzett népek veszik körül. Nem teheti ki magát meglepetéseknek.

A belső rend, a gazdasági megerősödés megengedi az országnak, hogy legnagyobb gondját a béke ápolására irányítsa, mert Olaszország a békét kívánja, de eltökéltlen és méltósággal fogja saját érdekeit megvédelmezni.

A jóvátételi probléma és a vele összefüggő sok kérdés ma Európa legnagyobb gondja. Olaszország kizárólag elvénél megfelelően kész hozzájárulni ahhoz, hogy ezek a kérdések az igazság szellemében jus sanak megoldásra és emiatt áldozatoktól sem riad vissza, csak hogy segítsen megadni a népeknek a sóvárogva várt békét. De a feltétel mindig az, hogy Olaszország életbevágó érdekei esorbát ne szenvedjenek.

A trónbeszéd után az időközben megkötött állami szerződésekről szól. Nagy melegséggel emlékezik meg az SHS állammal létrejött szerződésről, mert a békés szándéku szomszédállammal válllatve igyekszik Olaszország Európa keletén és a Balkánon a békét megőrizni.

Bulgária jóvátételi szállítása az SHS államnak.

Szófia, máj. 25.

A bolgár kormány a szófiai követségünk útján értesítette az SHS kormányt, hogy jóvátétel címén előkészített szállításra nagyobb mennyiségű nyersterményeket. Kéri a beográdi kormányt, hogy küldjön ki egy bizottságot ezen jóvátételi szállítmány átvételére.

Ma ül össze a szkupstina.

— A „Torontál” beográdi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, máj. 26.

A kétnapos ünnep miatt a politikai életben alig történt valami elhatározó. A szkupstinában a demokráta képviselői klub tegnap ülést tartott, amelyen szabadkezit adtak Davidovitynak, hogy a többi ellenzéki csoportok vezetőivel tárgyalhasson.

A Ház elnöksége ma délelőtt 9 órára összehívta a parlamentet, a melynek programján a holnapi ülés tárgysorozatának megállapítása szerepel.

Egyes politikai körök véleménye szerint a mai ülés lefolyása viharos lesz, mert az ellenzék kifakad a kormány ténykedései ellen. A kormánykörök viszont azt hiszik, hogy az ülés lefolyása teljesen zavartalan lesz, minthogy a napirend megállapításán szereplni fog a Radics-párt képviselői mandátumainak igazolása.

A szkupstina ülésének megkezdése előtt a képviselői klubok ülést fognak tartani, amely alkalommal egyúttal pontosan meg fogják állapítani az egyes pártok erőviszonyait, hogy végre tisztá képet nyerhessen egy az ellenzék, mint a kormányzó párt arról, hogy hány szavazat feletti rendelkezik.

Tegnap délelőtt Pasity miniszterelnök a miniszterelnökségen fogadta Halil béget, a dzsemijet-párt egyik vezető politikusát, aki hivatalosan is ismerte te a miniszterelnököt a dzsemijet-párt szkopliei konferenciájának eredményéről.

Délben Pasity miniszterelnök az udvarba ment, ahol referált a királynak a kormány a szkupstinában követendő magatartásáról. Este hét órakor Jovanovity Ljuba házelnök kíséretében újra az udvarba ment Pasity miniszterelnök és jelentést tett a királynak a szkupstina hétfői és keddi üléséről.

Egyes politikai körökben ma azt is állították, hogy amennyiben a kormánynak a Radics-párti mandátumok igazolítása után nem volna többsége, ez esetben a szkupstinaüléseket bizonytalan időre elnapolják.

Junius elsején ül össze a francia kamara.

Páris, máj. 25.

A kamara junius elsején formális ülést tart és másnap megkezdik a mandátumok igazolását. A Temps rámutat arra, hogy a többség kebelében két ellentétes irány van kialakulóban. A baloldali, amely hajthatatlanul radikális intézkedéseket követel és a jobboldali, konstruktív politikát követő áramlat, amely a fokozódó költségvetésekre való tekintettel, óvatos tarózkodást tanusit és olyan alapot igyekszik megteremteni, amelyen a vállalt kötelezettségek összeegyeztethetők az ország érdekeivel.

A Temps szerint Herriot nem szándékozik felborítani Poincaré politikáját.

A magyar kölesön jegyzése Angliában. Londonból jelentik, hogy a jövő hét elején megkezdik a magyar kölesön jegyzését tíz millió font összegben. A jegyzés egyszerre kezdődik meg Londonban, Newyorkban és néhány kisebb európai tőzsdén. A Times megemlíti, hogy a kölesön jó elhelyezésre számíthat, mert a Népszövetség pénzügyi bizottsága eléggé biztosította.

Elintézett opciós kérvények.

Beeskerek, máj. 26.

Az opciós kérvényekre egyre másra érkeznek a végzések a belügyminisztériumból a városhoz. Nemrégiben mintegy husz kérvényező kapott kedvező elintézést s most egy újabb csoportnak adták meg az SHS állampolgárságot. Több folyamodványra elutasító határozatot hoztak, ezek bevárják az állampolgárságról szóló törvény meghozatalát s annak alapján bizonyos ideig való itt tartózkodás után nyerik el a polgárjogot.

A tegnap érkezett belügyminiszteri döntés alapján a következő beeskereki lakosok kaptak SHS állampolgárságot:

Salamon Samu, Krisztián Péter, Hovanec Pavel, Felder János, Gilde Vendel, Vidakovity Anna, Vámos Ignác, Pavlovity Toma, Pavlovity Velimir, Paplovity Szófia, Román Lajos, Mészáros András, Mocin Dimitrie, Kolarev Szvetozár, Dolvivoj Veszelina, Jovity Milutin, Brcan Rajko, Pejnic Ica, Mátyás József, Skorpik József, Brünning Ágoston, Flesch Zoltán, Szevesik Ferenc, Schwáb Sándor, Bukovity Sándor, Wollák Julia, és Garai Sámuel.

Bérmaut a B ánságban

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, máj. 26.

Rodics P. Rafael b ánsági apostoli kormányzó e hét folyamán kezdi meg tavaszi bérmautját a B ánságban, melynek során tizenkét helységet látogat meg. A bérmálást Belaerkván kezdi meg. Gudurica, Velikigáj és Jermenovci után pedig, pünkösdvásárnapján, Beeskereket veszi sorra. Arra való tekintettel, hogy két évvel korábban már volt bérmálás Beeskereken, nem lesznek oly nagyszámban mint az elmúlt szentség feladásakor, mindenesetre azonban most is szép számban fognak jelentkezni a hívők.

A bérmaut sorrendje a következő: Május 29—30, esütörök, péntek Belaerkván. Május 31, és junius elsején, szombat és vasárnap Guduricán. Junius 2, és 3-án, hétfőn és kedden Velikigájon. Junius 4, és 5-én, szerdán és esütörtökön Jermenovcin. Junius 8-án, pünkösdvásárnap Beeskereken. Junius 10-én és 11-én, kedden és szerdán Bókán. Junius 15, és 16-án, vasárnap és hétfőn Tordán. Junius 22, és 23-án, vasárnap és hétfőn Száresán. Junius 24, és 25-én, kedden és szerdán Supljaján. Junius 26, és 27-én, esütörtökön és pénteken Módoson. Junius 28, és 29-én, szombaton és vasárnap Párdányon lesz bérmálás.

A hívek mindenütt nagy örömmel készülnek a ritka egyházi ünnepekre és a főpásztor fogadására.

A pécsi SHS alkonzul bántalmazóit elítélték. Pécsről jelentik, hogy a Márty-fél bombamerénylet két szereplőjét, Besz Károlyt és Varga Ferenc önkénteseket, akik 1922 ben a pécsi korzón inzultáltak Vuily szerb alkonzult, azért, mert gomblyukában állítólag piros kokárdát viselt, a pécsi bíróság ma dévra becsületsértésért négyszázezer korona pénzbírságra ítélte. Az indoklás enyhítő körülménynek számított, hogy abban az időben vountak be a szocialista képviselők piros székfűvel a parlamentbe. Az ügyész az enyhítő körülmények figyelembe vételért föllebbezett.

A szoborpályázatra beérkezett modellek kiállítása. A Petar király szoborbizottság vezetősége ezton is megkéri a tagokat, hogy a pályázatra beérkezett rajzokat és modelleket tekintse meg. Ugy a rajzokat mint modelleket a vármegyeházán a főispáni lakásban helyezték el. Megtekinteni a hivatalos órák (d. e. 8—2) alatt lehet.

Huszonnégy lovat pusztítottak el Melencin.

Takonykór dühög a lovak között — A „Torontál” tudósítójától. —

Beckerek, máj. 26.

Melencin községben rövid idő óta takonykór lépett fel a lovak között, amely iszonyu mértékben végzi pusztítását. A betegség elítélésére drágán bosszulta meg magát, mert késői bejelentés esetén a megbetegedett lovak megmentése csaknem a lehetetlenséggel határos.

A Melencinről érkezett jelentések alapján Serity H. járási állatorvos kiutazott a veszélyeztetett községbe, ahol szigorú vizsgálatot tartott. Ötvennégy udvar vizsgált felül, amelyek közül kilenc gazda lovainál konstatació a takonykór, mely megállapítását a bakteriológiai állomás vizsgálata is megerősítette. A kilenc udvarban összesen huszonnégy lovat, közöttük egy értékes példányt talált fertőzöttnek. Ezeket azonnal elkülönítette és elrendelte kivégzésüket, melyet még aznap foganatosítottak is. A gazdákat ért károsodás meglehetősen nagy.

A beteg állatok elpusztításával, a gyanúsak szigorú elkülönítésével remélik, hogy a járvány továbbterjedésének elejét tudják venni.

SZINHÁZ.

A tüzoltótestület műkedvelőinek előadásai:

Május 26. és 27. Leányvásár. Operette.

Leányvásár. A tüzoltók műkedvelői gárdája szombaton este mutatta be először Martos—Bródi—Jakobi 3 felvonásos operettjét a Leányvásárra. A sikernek minden külsőségei megvoltak: sok taps, virág, ujjazás. És a siker főleg Oláh Jolának és Frey Magdának volt köszönhető, akik temperamentumos játékkukkal vitték a darabot. Oláh Jolán tüzről pattant Bessyje, kedves közvetlen játéka valósággal elragadta a közönséget, amely nem egyszer nyílt színen tapsolta ki kedvencét. Frey Magda gyönyörű hangja, kiváló énektudása teljesen érvényre jutott egyes énekszámokban. Maurity János Tom Migles szerepében lépett föl. Szép, meleg hangja, énektudása valósággal meglepetésszámba ment, miután először láttuk beckereki színpadon. Fritsz szerepében Buttel Domonkos mutatott be egy igen érdekes figurát, aki mindvégig elsősorban járult hozzá az est sikeréhez. Gornikovich József Harrison Jack szerepében volt jó. Vastag Mihály gróf Rottenbergje mulatságos figura volt. Kiseb szerepeikben jók voltak még Sztójanovits Emma, Schneider Annuska, Schieber Laura, Weber István, Kovács Antal.

Horti József, Schager Nándor, Hegyesi Artur, Nagy Lajos és Adám Zoltán. Teljes elismerés illeti meg a kar munkáját, mely nemesak énektudásával vált ki, de mint dekoratív megjelenés is nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a Leányvásárnak sikere volt. A fess matrózok csoportjában Gáty Józsa, Hoff Lujza, Jónás Mária, Konrád Anna, Mayer Mária, Schieber Laura, Sebastião Gizi, Tóth Mária és Weibl Rózi szerepelt. A férfimatrózok karában Banweg Péter, Brandzsovszki János, Herring Ferenc, Machalek Imre, Mesznik Antal, Ruckover József és Tóth József szerepelt. A zenekíséretet a filharmoniai zenekar látta el stilsósan, precízen.

Olimpiász

Paris. A vasárnap kezdődő mérkőzések nagy izgalomban tartják a párisi sportközönséget. Az előmérkőzés, Svájc—Litvánia színhelye a persching stadion lesz, utána ugyanott Amerika és Esztorország csapatai mérkőznek. Legnagyobb érdeklődéssel a colombesi stadionban eldöntésre kerülő Spanyolország—Olaszország mérkőzést várják. A mérkőzés favoritja természetesen Spanyolország csapata, mely legutóbb az angol kupagyőztes csapatot győzte le, viszont urugai csapatától pedig vereséget szenvedett. Csehország—Törökország mérkőzés színhelye a bergaya-pályán lesz.

Amerika csapata tegnap érkezett meg Párisba, ahol nagy ünnepéggel fogadták őket.

Magyarország reprezentatív csapata Lengyelország ellen a következőképp áll fel: Biri—Fogel II., Mandl—Orth, Guttmann, Obitz—Brann, Molnár, Opała, Hirzer, Jenny.

Paris. A futball-olimpiáson Csehország és Törökország közötti mérkőzés 5 : 2 Csehország javára. Az eredmény nagy meglepetés, mert Törökország bámulatosan jól tartotta magát.

Amerika—Esztorország közötti mérkőzés 1 : 0 al végződött. Az eredmény után itélve Amerika nem jelent komolyabb játékerőt, mert Esztorország olimpiai csapatát a magyar olimpiai tartalékcsoport mult vasárnap 2 : 0 arányban legyőzte.

A selejtező mérkőzések szenzációja az olasz-spanyol mérkőzés, mely a legnagyobb meglepetésre 1 : 0 arányban Olaszország javára végződött. Az olaszok óriási lelkesedéssel feküdtek neki a játéknak, az utolsó pillanatig minden erejükkel küzdöttek, viszont a külföldi pályákhoz nem szokott spanyol csapat nem tudta teljes képességeit kifejteni.

Elsőrendű, modern, világos polírozott, teljesen új

HÁLÓSZOBA

olcsón eladó.

Szalay Lajos butorasztales III. külker. 3/a., a keskenyvágyányval szemben. 1023

Sport

Szombati eredmények.

Obility—RSK Borac = 3 : 0 (2 : 0). Bajnoki mérkőzés.

Zseljeznicsár—Schwäbische = 1 : 0 (1 : 0). Bajnoki mérkőzés.

Obility b)—Borac b) 5 : 0. Zseljeznicsár b)—Schwäbische b) = 1 : 1.

Obility old-boy—Kadima old-boy = 6 : 2 (4 : 2).

Vojvodinai atl. szövetség versenye.

Vasárnap a Vojvodinai Atl. Szövetség atlétikai versenyt rendezett panesevói, kikindai és helybeli atléták részvételével. A verseny eredményei szembeállítva a tavalyi és tavalyelőtti eredményekkel, igen gyengének mondhatók. A viadal mindamellet két igen szép eredményt hozott és pedig Ambrózy 14:30-as súlydobását és 42:94 m. diszkoszdobását, ami egyben országos rekord is. Minden szám handicap volt.

Részletes eredmények a következők:

100 yaras síkfutás: 1. Szenessy (Obility) 10:9 mp. 2. Reisz (Kadima) 3 méter előnnyel. 3. Szarvas (Kadima) 3 m. e. fél méterrel nyerve.

Súlydobás: 1. Ambrózy (Zselj.) 14:30 m. 2. Joanovity (Zselj.) 0:80 m. e. 13:22 m. 3. Turmszki (BSK) 1:76 m. e. 12:87.

800 m. síkfutás: 1. Miskovity (Srbija) e. n. 2 p. 15:1 mp. 2. Schenk (Zselj.) 25 m. e. 3. Bú (Kadima) 30 m. e. Miskovity 25 méterrel könnyen győz.

Diszkoszvetés: 1. Ambrózy (Zselj.) 42:94. orsz. rekord. 2. Joanovity (Zselj.) 42:05 (9:50 m. előny). 3. Bogdán (Srbija) 37:13 (9 m. e.) Ambrózy kitünő eredménnyel győz, de remélhető, hogy a következő versenyen meg fogja dönteni saját rekordját.

100 m. síkfutás: 1. Baaden (Kadima) 1 p. 03:8 mp. 2. Lukinich (Kadima). 3. Rackov (Zselj.) 5 méterrel nyerve, nagyon gyenge idővel.

Távolugrás: 1. Teleszko (Panesevó) 6:07 m. 2. Bogdán (Srbija) 5:58 m. 3. Stakity 5:49 m. (0:60 m. e.)

1500 m. síkfutás: 1. Miskovity (Srbija) 4 p. 51:1 mp. 2. Mijatov (Zselj.) 50 m. e. 3. Tangl (Srbija) 75 m. e. Miskovity 5 méterrel könnyen győz.

200 m. síkfutás: 1. Reisz (Kadima) 26:3 mp. 2. Szarvas (Kadima). 3. Filkovich (Zselj.) 2 m. nyerve.

ZsAK—Obility = 6 : 0 (4 : 0). Biró Gerdec. Hatalmas gólaránnyal győzött a szarbotcai vendégesapat a helybeli Obility csapata felett. Az eredmény nem teljesen hű tükre a mérkőzésnek, amennyiben ZsAK

kapuja csak szerencsével menekült meg 1—2 góltól. ZsAK elsőrangú játékosok produkált, különösen a esatársora tünt ki gólképességével és szép passzaival. A védelem is szépen játszott, halvesora pedig igen szép labdákkal „tömté” a esatársort. Obility leggyengébb része a esatársor volt. Kapuig szépen leviszik a labdát, de gólt löni mégsem tudnak. A két hátvéd és a halvesor feltünően jól játszott, a kapus azonban egy gólt védhetet volna. ZsAK csapata kezd és a 3. majd a 9. percben 2 gólt ér el Mladenovity révén, majd két kornert ér el ZsAK, de eredmény nélkül. Ezután Obility ellenfele tétfelére nyomul és két igen szép lövéssel veszélyezteteti ZsAK kapuját. A 26-ik és 27-ik percben Cvetkovity 4-re szaporítja a gólok számát. A II. félidőben Obility már egyenlő ellenfelek bizonyul. A 26-ik percben Cvetkovity gólt rug (5 : 0), majd 1 perccel a mérkőzés befejezése előtt Somogyi balszélső rug gólt. Az eredmény így 6 : 0-al végződött ZsAK javára.

**„Red Oil Company”
Braća Komlós
Velikibecskerek**

Iroda: Pupinova (Árpád) u. 4.
Telefonszám: 135.

Ajánl raktárról azonnali szállításra a legolcsóbb napiárban: benzint, petroleumot, gép- és hengerolajakat, kocsikenőcsőt, valódi angol gépsziját és amerikai manilát. 1001

Vizonteladónak és eséplőgéptulajdonosoknak nagy árengedmény.

Kérjen arajanlatot!

Eladó lakóház!

Zseljeznicski red (Németváros) 13/15 sz. a, 800 négyzetgöl telekkel, beköltözhető lakással, kéavező fizetési feltételek mellett, jutányos árban. Felvilágosítással szolgál: 1014 KÁNITZ és LEIPNIKER cég, Pasitveva (Tomasováci) u. 5. volt Radity-féle ház

A PIN PÁJA-féle mérnöki iroda, Petrogradszka utca 16. sz. alatt,

ELADJA

a velikibecskereki felső hártárban fekvő földet 1—100 holdas parcellákban.

Krumenacker István

nyug. vasuti főfelügyelő vállal fuvarlevél felülvizsgálást és vasuti szállításból eredő mindennemű visszkereseteket (hiányok, sérülések és határidő túllépések).

Vel. Becskerek, Etvesova u 5

Ruszanda

iszapgyógyfürdő

(Melenci)

május hó 18-tól kezdve nyitva!

A ruszandai fürdőigazgatóság (Melenci) értesíti a nagyközönséget, hogy az idei **gyógyfürdő-szezon május hó 18-tól megkezdődött!**

A kellemes és árnyas gyógyparkon kívül a közönség szórakoztatására a gyönyörű fekvésű tavon **csónakok** állnak rendelkezésre.

A gyógyparkban minden nap **Petrovits Bózsó** kedvelt cigányzenekara hangversenyez.

Elsőrangú konyháját ajánlja a rég és jól ismert, kitűnő hirtnek örvendő „**Ruszanda**“ restauráció a legmérsékeltőbb árak mellett.

Ugyszintén a **szobaárak** is igen mérsékelt áron lesznek számítva.

A t. fürdőközönség kéri, hogy mindenki saját fürdőruhájával lássa el magát.

A fürdőigazgatóság.

A három évvel ezelőtt jól ismert, kitűnő hirtnevek örvendő

Pista higiénikus masször

Ruszandán (Melenci)

ismét végez orvosi előírás szerinti masszírozást és gyógykezelést

A kiad hivatal telefonja — 21.

A szerkesztőség telefonja 281.

Jó minőségű

GYANTA

nagyobb mennyiségben eladó.

Cím: Lévainé üzletében, a főpostával szemben és a kiadóban.

GAZDÁK ÉS MOTORTULAJDONOSOK FIGYELMÉBE!

A Nagybecskereki Tengerifa dolgozó és Olajgyár Rt.-nal vel.-becskerekén **KITŰNŐ MINŐSÉGŰ ADÓMENTES BENZIN**

kapható. Sürgőnycim: Olajgyár Veliki Becskerek. Telefonszám 203.

Szilva-lekvár

érkezett és az összes többi fűszeráruval is szolgálhatunk.

Özv. Guttman Jakabné és Fiai Vel.-becskerek

Naponta friss **teavaj**,
ugyszintén tiszta szeszélesztő

kapható
LÁSZLÓ és PANTOVIĆ
fűszer- és vegyesáru-kereskedésében, Veliki Becskerek

Zsitni trg (Buzatér).

Ugyanott egy jó házból való **fin tapocnak** felvétetik, fizetéssel.

Telefonszám 21. — Alapított 1846.

Pleitz Fer. Pál
Veliki Beckerek, obiliceva (Zapolya) u. 1. sz.

Könyvnyomdája

Nyomtatványok modern kivitelben. Lapkiadás. Nyomtatványraktár. Tömöntöde. Könyvkötészet. Ruggyanfabélyveggyártás.

Nyomtatott Pleitz Fer. Pálnál, Veliki Becskerek.

Kiadja Pleitz Fer. Pál.